

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 178. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091499408/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

det Evige, lærer man kun at jage Livet af sig selv og sin Næste og af Øieblikket – i sin Jagt efter Øieblikket» (97). I det sidstnævnte øjeblik forsøger mennesker så at sige på egen hånd at fastholde det forsvindende øjeblik ved at fyde det med jordisk betydning – for på den måde at få det til at ligne en slags evighed. *Begrebet Angst* synes at forudsætte, at evigheden er på vej til helt at blive overdøvet af tonerne fra den »Øieblikkets Vals« (97), som mennesker fører op.

– *Begrebet Angst* fik ingen anmeldelser.

8. Manuskripter og tekstkritik

Til *Begrebet Angst* er bevaret manuskriptet (Pap. V B 72) og nogle udkast og kladder (Pap. V B 42-71). Det nævnte materiale findes på Det kongelige Bibliotek.

Tekstgrundlaget for nærværende udgave er *Samlede Værker*, 2. udg., hvis tekstredaktion med få undtagelser er fulgt, og til hvis tekstkritiske tillæg interesserede henvises. Afvigelserne fra tekstredaktionen i *Samlede Værker*, 2. udg., er følgende:

28,11-12 gør det for let for < gør det let for
84,35 for Møjligheden < for Friheden
113,8 udenfra < udenfor
145,38 skuffes < skuffe

I det første, tredje og fjerde tilfælde er der tale om varianter, som A. B. Drachmann selv angiver at være tæt på at optage. I det andet tilfælde er der tale om, at Drachmann ud fra et paralleltid i teksten (102,7-8) retter mod alle tekstkilder og mod 41,4. Han betegner selv rettelsen som »stivlsom«.

Der er ved korrekturlæsning i forhold til *Begrebet Angst*, »Andet Oplag«, Kbh. 1855, som er tekstgrundlaget for *Samlede Værker*, 2. udg., konstateret følgende fejl i *Samlede Værker*, 2. udg.:

24,24 det af det Foregaaende < det af Foregaaende
27,10 Consequenter < Conseqventer
41,20 hos hvilke den ikke < hos hvilke ikke den
55,27 maatte skee < maa skee

56,11-12	Endeligheden < Ændeligheden
59,1	naturligvis < naturligtvis
74,6	Intet < intet
92,30	ingen < ingen
105,17	væsentligt < væsentlig
108,30	physognomiske < physiognomiske

Forskellene mellem originaludgaven af *Begrebet Angst*, Kbh. 1844, og »Andet Oplag» udgøres (ifølge det tekstkritiske tilæg i *Samlede Værker*, 2. udg.) altovervejende af forskelle i stavemåder, f.eks. gjelder – gjælder. De få tilfælde, hvor »Andet Oplag» i øvrigt afviger fra originaludgaven, og hvor disse afvigelser er fulgt i tekstredaktionen i *Samlede Værker*, 2. udg., dvs. ikke er blevet anset for at være fejl i »Andet Oplag», er følgende:

28,11-12	gjør det let for < gør det for let for [nærv. udg. følger orig. udg.]
53,5	Hairtryk < Hoidetryk
74,28	ligger < ligge
78,20-21	der hverken < det hverken
83,23	Bestemmelse < Bestemmelsen
102,13	Intet er < Intet et
136,14	Liver? < Livet;
147,5	Angster < Angester

9. Litteraturliste

- Henrik Bandak, *Syndefaldet*, Kbh. 1987.
Torsten Böhlin, *Kierkegaards dogmatiske åskådning i dens historiske sammenhang*, Stockholm 1925.
Hermann Deuser, *Kierkegaard. Die Philosophie des religiösen Schriftstellers*, Darmstadt 1985.
Aage Henriksen, *Kierkegaards Romaner*, Kbh. 1954.
Jens Himmelstrup, *Terminologisk Ord bog til Søren Kierkegaards Samlede Værker*, 2. udg., Kbh. 1964.
Emanuel Hirsch, *Kierkegaard-Studien*, I-II, Gütersloh 1933.
Merete Jørgensen, *Kierkegaard som kritiker*, Kbh. 1978.
Anders Kingo, *Den opbyggelige tale*, Kbh. 1987.
Anders Kingo, *Den pseudonyme tale*, Kbh. 1988.
K. Olesen Larsen, *Søren Kierkegaard læst af K. Olesen Larsen*, I-II, Kbh. 1966.
Valter Lindström, *Stadiernas Teologi*, Lund 1943.